

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek oponenta práce

Autor práce: Soňa Pilátová

Název práce: Role nestátního neziskového sektoru v oblasti penitenciární a post-penitenciární péče

Autor posudku: Doc. PhDr. Pavol Frič, PhD.

1) *Věcný přínos práce a její přidané hodnota;*

Práce je zaměřená na problém penitenciární a post-penitenciární péče v ČR a soustředuje se hlavně na analýzu role neziskových organizací při řešení tohoto problému. Samotná analýza je vedena jako funkcionální a odkrývá naplňování jednotlivých funkcí a sítě vzájemných vztahů neziskových organizací působících v dané oblasti. Identifikuje míru centrality a funkce jednotlivých typů organizací zainteresovaných na řešení daného problému. Autorka za hlavní zjištění, ke kterému dospěla na základě své analýzy, považuje to, že ČR disponuje značným množstvím státních institucí v dané oblasti, které přispívají k efektivní prevenci recidivy, ale jen neziskové organizace jsou zaměřeny na kontinuální práci s odsouzenými, tj. před i po propuštění, což znamená, že při řešení daného problému hrají nezastupitelnou roli. Nicméně ze zhodnocení role neziskových organizací lze podle autorky usuzovat, že postavení neziskového sektoru vůči veřejnému je asymetrické a nelze očekávat, že by se situace obrátila. Autorka neuvádí, čím se tato zjištění odlišují od těch, která lze najít i v jiných pracích, které sama cituje.

2) *Stanovení výzkumných otázek a jejich zodpovězení;*

Hlavním cílem práce je „*detailed zmapování současné role neziskového sektoru v oblasti penitenciární a post-penitenciární péče.*“ (11). Tomu zodpovídá i hlavní výzkumná otázka, která se ptá, jaká je role neziskových organizací v dané oblasti. Vedlejší otázky autorka rozděluje do tří tematických okruhů: 1. Cíle a činnost NNO, 2. Zapojení neziskových organizací v sítích, 3. Problémy neziskových organizací. Aby autorka ve své práci odpověděla na všechny tyto otázky, shromáždila značné množství empirických dat, která pak strukturovanou formou prezentuje. Interpretace získaných dat se však neopírá o žádné hypotézy a má spíše popisný, než analytický charakter. Výzkumné otázky nevyhází z nějakého koherentního konceptuálního rámce, který by definoval vztahy mezi nimi a jejich význam pro dosažení hlavního cíle, což předznamenává popisný charakter práce. Autorka sice „mluví k věci“, ale ne s dostatečnou hloubkou, která by vyplývala

z předcházejícího teoretického zpracování předmětu zkoumání.

3) *Strukturace práce;*

Struktura práce je přehledná a respektuje standardní požadavky – začíná vymezením výzkumného problému, popisem metodologie, pokračuje teoretickým přehledem a popisem současného stavu vědění o problému post-penitenciární péče, analýzou role neziskových organizací v procesu jeho řešení a končí diskusí získaných výsledků. Propojenost jednotlivých částí je ale spíše jen mechanická, než aby vyplývala z logiky řešení identifikovaného výzkumného problému. Autorka často namísto pojmu popis používá pojem „mapování“ a vzbuzuje očekávání, že se čtenář nějaké mapy sítě vztahů mezi aktéry (stakeholders) zainteresovanými na řešení zvoleného problému, skutečně dočká, ale bohužel se zklame, což působí dost zvláště, když autorka jako jednu ze dvou metod zkoumání používá síťovou analýzu. Mapu sítí vztahů samozřejmě nemůže nahradit blokové schéma zapojení aktérů na str. 85, kde jsou vztahy mezi aktéry naznačeny šipkami.

4) *Věcné správnosti a přesvědčivosti argumentace;*

Práci chybí systematičnost, přesnost a preciznost popisu analytických postupů. Nedá se říct, že by byla chaotická, ale propojení jednotlivých kapitol je spíše formální dané obecnou osnovou DP. Vzhledem ke kvalitativnímu charakteru přístupu, který autorka ve své práci využila, těžko lze proti jednotlivým zjištěním a i empirickým zevšeobecněním něco namítat, pokud se autorka zdržuje imperativních výroků platných všeobecně pro danou oblast, což také činí a svá zjištění si opírá o výsledky předcházejících analýz v dané oblasti. To je samozřejmě v pořádku, otázkou ale je, jaký přínos má práce, jejíž hlavní zjištění se shodují s tím, co už je o daném problému v odborné literatuře známo.

5) *Propracování a aplikaci teoretických východisek a přístupů;*

Nedostatek systematičnosti, přesnosti a preciznosti se týká i teoretických východisek. Např. roli neziskových organizací autorka definuje jako jejich společenské funkce v dané oblasti. (11) Pak ale svoji definici mění a pod rolí neziskového sektoru míní: „postavení neziskových organizací v dané oblasti“. (12) Podobně občanskou společnost definuje jako organizovanou část společnosti a vzápětí mluví o neziskovém sektoru jako o organizované části občanské společnosti (22). Na druhé straně musím uznat, že se autorka snažila propojovat teoretické koncepty s empirickými daty a zapojovat je do své analýzy (viz třeba koncept funkcí NNO, koncept sítí NNO, koncept kritérií silné role NNO). Hodně ale zůstala dlužna konceptu síťové analýzy, z něhož snad využila jen pojem „centrality“.

6) *Metodologického přístupu a aplikace jednotlivých metod;*

Autorka se spolehla především na metody síťové analýzy a analýzy aktérů. Jejich výsledky jsou však poněkud nedotažené. Na druhé straně je popis jednotlivých aktérů, jejich činností a problémů (na základě rozhovorů) velmi zajímavý a umožňuje čtenáři dobrý vhled do

zkoumané problematiky.

7) *Využití literatury a dat;*

Autorka využila širokou škálu relevantní domácí i zahraniční literatury. Její zpracování a prezentaci lze pro DP hodnotit jako dostačující.

8) *Stylistiky a formálního zpracování (citace, grafická úprava atd.).*

Ze stylistického hlediska lze práci hodnotit spíše jako velmi dobrou. V práci jsem nezaznamenal častější překlapy ani nesourodá slovní spojení či nesprávné větné stavby.

Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě a hodnotit ji známkou „dobře“ až „velmi dobře“.

Datum: 15. 6. 2015

Podpis: Pavol Frič